

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland
Fonteinlaan 5
2012 JG HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

SVT/VG/OMG

Tel. nummer: 0800 99 867 34

servicepunt-svt@noord-holland.nl

1 | 13

Betreft: aanwijzing ex artikel 67 van de Flora- en faunawet, voor het doden van damherten (*Dama dama*) en reeën (*Capreolus capreolus*) in het kader van volksgezondheid en openbare veiligheid; **Flora- en faunawetbesluit 39 (2014)**

Verzenddatum

02 OKT. 2014

Kenmerk

450028/461313

Geacht bestuur,

Uw kenmerk

FBE/DK/20140808

Op 11 augustus 2014 hebben wij uw aanvraag voor een aanwijzing ex artikel 67 Flora- en faunawet (hierna: Ffwet) ontvangen, welke bij ons is geregistreerd onder kenmerk 450028/451024. In deze aanvraag verzoekt u om een aanwijzing om damherten en reeën te mogen doden in het belang van volksgezondheid en openbare veiligheid.

Op 15 augustus 2014 hebben wij u om aanvullende gegevens verzocht (ons kenmerk 450028/451475). 18 augustus hebben wij uw aanvulling op de aanvraag ontvangen. Daarbij hebben wij 26 augustus een verdere toelichting van u ontvangen.

De aanvraag heeft betrekking op het gehele werkgebied van uw Faunabeheereenheid (hierna: FBE) in de Provincie Noord-Holland.

In uw aanvraag verzoekt u in het bezit te worden gesteld van een aanwijzing ex artikel 67 Ffwet om ontheffing te verkrijgen van:

- de verboden genoemd in artikel 9 Ffwet (verbod op het doden, verwonden, vangen, bemachtigen of met het oog daarop op te sporen van beschermde inheemse diersoorten);
- het bepaalde in artikel 72, lid 5 Ffwet in samenhang met artikel 5, lid 1 Besluit beheer en schadebestrijding dieren (hierna: BBSD) ten aanzien van de middelen geweer, hond, mes;
- de verboden genoemd in artikel 72 Ffwet in samenhang met artikel 5, lid 1 en artikel 7, lid 6 BBSD (verbod op gebruik van kunstmatige lichtbron, restlichtversterker en geluidsdemper);
- het verbod genoemd in artikel 74, lid 1, sub a Ffwet in samenhang met artikel 49 Ffwet en artikel 10, lid 1, sub a van het Jachtbesluit

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Telefoon (023) 514 3143

Fax (023) 514 3030

Houtplein 33

Haarlem [2012 DE]

www.noord-holland.nl

(verbod tot gebruik van het geweer in een veld dat niet voldoet aan de eisen van een jachtveld);

- e) het verbod genoemd in artikel 74, lid 1, sub c Ffwet (verbod tot uitvoering op zon- en feestdagen);
- f) het verbod genoemd in artikel 72, lid 3 Ffwet in samenhang met artikel 7, lid 9, sub b BBSD (verbod tot gebruik van het geweer in de bebouwde kom);
- g) het verbod genoemd in artikel 7, lid 9, sub a BBSD (verbod tot gebruik van het geweer van zonsondergang tot zonsopgang).

Tevens verzoekt u om toestemming zoals opgenomen in artikel 67, lid 5 om toegang te verkrijgen tot alle krachtens artikel 67, lid 1 aangewezen gronden.

In het bijgevoegde besluit behandelen wij uw aanvraag en besluiten wij u de aanwijzing op grond van artikel 67 Ffwet te verlenen. Hierbij weigeren wij de ontheffing van het verbod op gebruik van de geluidsdemper en restlichtversterker en staan wij kunstmatige lichtbronnen toe onder beperking. De overige gevraagde ontheffingen in het kader van de aanwijzing worden verleend.

Aanvraag

In Noord-Holland komen populaties damherten en reeën voor. Deze grote hoefdieren kunnen, als zij op verkeerswegen komen, aangereden worden. De situatie rondom zo'n aanrijding levert een gevaar op voor de openbare veiligheid (cq. verkeersveiligheid). Daarnaast kunnen door aanrijding dieren worden verwond en of doodgereden. Verwonde dieren kunnen ook in nabijgelegen terreinen verdwijnen, en daar onnodig lijden en dood gaan.

Behalve in het geval van een verkeersongeval zijn er nog diverse situaties denkbaar waarbij een dier dermate zwak of gewond raakt dat hij op natuurlijke wijze niet meer kan herstellen. U acht het wenselijk, mede gelet op de intrinsieke waarde van het individuele dier, dat in geval van onnodig lijden van dieren dit snel en effectief kan worden beëindigd.

Doelstelling

U benoemt als doel van de aanwijzing het bevorderen van de verkeersveiligheid in situaties die voortkomen uit een aanrijding met grote hoefdieren, en het voorkomen van onnodig lijden van individuele dieren. Doel van de aanwijzing is niet om de populaties damherten en reeën te beheren. Voor het beheer van de populatie damherten wordt verwezen naar besluit 16 (2012) op basis van het Faunabeheerplan Damhert (hierna FBP Damhert) dat in februari 2011 is goedgekeurd door de provincies Noord- en Zuid-Holland.

U geeft in uw aanvraag aan in te zetten op een professionele en provinciebrede aanpak van de afhandeling van aanrijdingen met wild. Om deze aanpak in juridische zin te faciliteren verzoekt u ons een aanwijzing artikel 67 te verlenen.

Vigerende ontheffingen

Op dit moment zijn er twee ontheffingen ter voorkoming van onnodig lijden van kracht binnen het werkgebied van de FBE Noord-Holland. Eén in de regio Zuid-Kennemerland (ons kenmerk 63251/63295, verlengingsbesluit 338102/338118) en één in de regio Wieringermeer (ons kenmerk 2011-3848 PNH/70069). In de regio Gooi- en Vechtstreek is geen ontheffing voorhanden.

Verzoek tot aanwijzing

Bij het uitvoeren van een ontheffing artikel 68 Ffwet stelt de wet een aantal aanvullende eisen die betrekking hebben op het jachtveld waarin de handeling plaats moet vinden. In relatie tot de afhandeling van aanrijdingen met wild acht u de benodigde verklaring van de grondgebruiker voor het betreden van de gronden en de volgens u verplichte aanwezigheid van de jachthouder bij het uitvoeren van de handelingen het belangrijkste. Artikel 68 van de Ffwet biedt geen mogelijkheid van deze verplichting ontheffing te verlenen.

U acht het niet mogelijk om in en rondom elk leefgebied, laat staan provinciedekkend, de benodigde grondgebruikersverklaringen door alle verschillende betrokken grondgebruikers en de door u nodig geachte machtigingen van jachthouders vooraf te regelen. U geeft aan dat de huidige situatie de vrijwilligers dwingt om moedwillig de wet te overtreden bij het uitvoeren van hun taken, indien geen grondgebruikersverklaring kan worden verkregen. Daarom verzoekt u om een aanwijzing artikel 67 Ffwet.

Doel van de aanwijzing is volgens u uitsluitend het bevorderen van de verkeersveiligheid en voorkomen van onnodig lijden van het individuele dier. Concreet betreft het de volgende situaties:

- het nazoeken en doden van damherten en reeën die gewond zijn geraakt bij een aanrijding;
- het doden van noodlijdende zieke en gebrekkige damherten en reeën om hun lijdensweg te beëindigen;
- het in acute situaties doden van damherten en reeën die een direct gevaar voor de verkeersveiligheid vormen in opdracht van de meldkamer.

Wettelijk kader

Artikel 67

Gedeputeerde staten (hierna: GS) kunnen bepalen dat, wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat, in afwijking van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 9, 11, 12, 50, 51, 53, 72, vijfde lid, en 74, door hen aan te wijzen personen of categorieën van personen de stand van bij ministeriële regeling aangewezen beschermde inheemse diersoorten of andere diersoorten of verwilderde dieren op door GS aan te wijzen gronden kan worden beperkt.

De in artikel 67 van de wet genoemde belangen zijn:

- a) in het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid;
- b) in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
- c) ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, bedrijfsmatige visserij en wateren of
- d) ter voorkoming van schade aan flora en fauna.

De wet stelt hierbij als voorwaarde dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat en voor wat betreft de beschermde inheemse diersoorten dat er geen afbreuk mag worden gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van deze diersoorten.

Provinciaal beleid

Beleidsnota Flora- en faunawet

In onze Beleidsnota Flora- en faunawet van 17 december 2007 staat op bladzijde 43, onder ad. C te lezen: "*Ad. C. Voorkomen en bestrijden van onnodig lijden van zieke en gebrekkige reeën of damherten:*

Ontheffing om gewonde of zieke reeën of damherten uit hun lijden te verlossen wordt door GS op aanvraag verleend, maar uitsluitend op basis van een goedgekeurd faunabeheerplan (i.c. reewildbeheerplan). het faunabeheerplan dient te zijn aangegeven hoe aan deze ontheffing invulling gegeven gaat worden."

Zoals onder 'Aanvraag' is toegelicht heeft u er voor gekozen om afwijkend van het beleid een aanvraag in te dienen tot aanwijzing. Er kan gemotiveerd worden afgeweken van beleid, mits daarbij minimaal wordt voldaan aan het toetsingskader van de Ffwet.

Faunabeheerplan

In het FBP Algemene soorten 2014-2019 heeft u de planmatige aanpak van onnodig lijden van damhert en ree op basis van een ontheffing artikel 68 Ffwet uitgewerkt. Omdat u een aanwijzing als noodzakelijk instrument ziet om volgens het protocol van de SWN te kunnen werken heeft u nu om een aanwijzing artikel 67 Ffwet verzocht. Artikel 7, lid 10, sub a en lid 11, sub a van het BBSD vereisen een Faunabeheerplan welke geldt voor gronden van tenminste 5000 hectare voor het doden van damhert en ree. Naar ons oordeel is hier reeds aan voldaan door uw uitwerking in het FBP Algemene soorten 2014-2019. Uw keuze om uitvoering middels een aanwijzing te willen vormgeven wijzigt de kaders zoals in het Faunabeheerplan zijn neergelegd niet. Hiermee is voldaan aan de vereisten zoals gesteld in het BBSD.

Faunafonds

Het Faunafonds is een bij wet ingesteld orgaan dat naast het uitbetalen van faunaschade in de landbouw, tevens tot taak heeft te adviseren over ontheffingsaanvragen. Artikel 67 Ffwet schrijft het horen van het Faunafonds niet voor. Het faunafonds is 1 september 2014 wel per email in kennis gesteld van onderliggende aanvraag.

Overwegingen

Zoals in artikel 67 van de Ffwet staat omschreven moet aan een aantal voorwaarden zijn voldaan voordat een ontheffing van de eerder genoemde verbodsartikelen kan worden afgegeven.

U heeft in uw aanvraag onderbouwd waarom het wettelijk belang openbare veiligheid en volksgezondheid in het geding is (paragraaf 4, 5 en 6 van bijlage 1 bij uw aanvraag (zie bijlage 2 van dit besluit)).

Uit uw aanvraag blijkt dat er geen sprake is van andere bevredigende oplossingen. Door de aard en omvang van de handelingen is er geen sprake van een negatief effect op de gunstige staat van instandhouding van damhert en ree.

De aangevraagde middelen om de aangevraagde soorten te kunnen doden zijn geweer, hond en mes. U verwacht dat u met gebruikmaking van deze middelen voldoende in staat zult zijn om het werk effectief en professioneel te laten uitvoeren. Met gebruikmaking van de middelen geweer, hond en mes zal naar ons oordeel effectief opgetreden kunnen worden.

Daarnaast vraagt u om ontheffing om de hulpmiddelen restlicht-versterker, kunstlicht en geluidsdemper te mogen gebruiken.

Het verbod op gebruik van restlichtversterkers en kunstlicht volgt uit de Habitatrichtlijn en is vertaald in artikel 7, lid 6 BBSD. Ontheffing van dit verbod kan enkel worden verleend indien uitvoering zonder deze middelen niet mogelijk is en er sprake is van een groot belang. Nu uit de SWN werkwijzer blijkt dat bij nachtelijke incidenten nazoeken in principe de volgende dag plaatsvindt met behulp van een zweethond is er bij het nazoeken geen absolute noodzaak tot het gebruik van deze middelen. Voor een veilige uitvoering ter plaatse van een incident zien we noodzaak tot toepassing van kunstlicht wel.

De geluiddemper is een zwaar middel waarvoor naast ontheffing van artikel 72 Ffwet in samenhang met artikel 7, lid 6 BBSD ook een verlof van het ministerie van EZ moet worden gegeven. Doel van het middel is het verkleinen van verstoring. U acht dit met name voor de hand liggend in en rondom natuurgebieden, maar ook in de nabijheid van bebouwing en druk wegverkeer om de veiligheid te vergroten. Naast een ontheffing van bovengenoemde verboden in het kader van de Ffwet is het noodzakelijk om te beschikken over een ontheffing van het verbod tot het onder je hebben van een geluiddemper (artikel 2, lid 1 Wet wapens en munitie). De bevoegdheid hiertoe ligt bij het Ministerie van Justitie. Wij onthouden ons van een oordeel tot het Ministerie van Justitie een besluit heeft genomen. Indien de gewenste ontheffing van het ministerie is verkregen kunt u een aanvullende aanvraag indienen.

Overige toestemmingen

U vraagt ontheffing aan om het geweer, hond en mes ook te mogen gebruiken tussen zonsondergang en zonsopgang, in de bebouwde kom, op zon- en feestdagen en in velden die niet voldoen aan de eisen van een jachtveld. Wij volgen uw redenering in uw aanvraag dat de hierboven genoemde ontheffingen noodzakelijk zijn voor een effectieve uitvoering van de aanwijzing. Wij beoordelen daarom uw aanvraag op deze punten positief en zullen u, middels het bijgevoegde besluit, de gevraagde ontheffingen verlenen.

U verzoekt tevens om toestemming om gronden te mogen betreden zonder grondgebruikersverklaring en zo nodig zich daartoe met behulp van de sterke arm toegang te verschaffen. U acht dit noodzakelijk om gewonde en zieke damherten en reeën goed te kunnen nazoeken en als zodanig het belang van volksgezondheid en openbare veiligheid correct te kunnen behartigen. Wij beoordelen uw aanvraag op dit punt positief en zullen u, middels het bijgevoegde besluit, de gevraagde toestemming verlenen.

Natuurbeschermingswet

De onderhavige aanwijzing wordt aan u afgegeven op grond van de Ffwet. Op grond van de huidige Natuurbeschermingswet 1998 geldt

tevens een vergunningplicht voor activiteiten in of nabij Natura 2000-gebieden die een verslechterend effect kunnen hebben op de kwalificerende habitattypen of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Gezien de aard van de activiteiten is er mogelijk tevens een vergunning op basis van de Natuurbeschermingswet 1998 noodzakelijk. Een beoordeling - en indien van toepassing een vergunning - zijn noodzakelijk voor tot uitvoering in of grenzend aan Natura 2000-gebieden kan worden overgegaan.

Uitvoering

Uitvoering zal worden vormgegeven middels de werkwijzer van de SWN (zie bijlage 1).

Conclusie

Wij beoordelen uw aanvraag van 11 augustus 2014 voor een aanwijzing (op grond van artikel 67 van de wet) in het belang van het voorkomen van schade aan volksgezondheid en openbare veiligheid als deugdelijk gemotiveerd. De aanvraag voldoet aan het gestelde in de Beleidsnota Flora- en faunawet Noord-Holland (2007).

Uit de door u aangeleverde onderbouwing blijkt naar onze mening voldoende dat het genoemde wettelijk belang in het geding is. Het is ons niet gebleken dat er momenteel een andere bevredigende oplossing bestaat.

Er is met zekerheid geen effect op de gunstige staat van instandhouding van damhert en ree.

Bijgaand treft u ons besluit aan waarmee wij in verband met het voorkomen van schade aan volksgezondheid en openbare veiligheid:

- u de door u aangevraagde aanwijzing verlenen voor het doden van damherten en reeën. Hierbij wordt ontheffing verleend van artikel 9 Flora- en faunawet met gebruik van de middelen geweer, hond (opsporen) en mes. Deze middelen mogen ook gebruikt worden binnen de bebouwde kom, tussen zonsondergang en zonsopgang, op zon- en feestdagen en op locaties die niet voldoen aan de in de wet gestelde eisen aan een jachtveld. Tevens staan wij het gebruik van kunstmatige lichtbronnen toe, enkel op en naast de openbare weg, teneinde veilig te kunnen uitvoeren.

In dit besluit nemen wij voorschriften en bepalingen op, onder andere betreffende toezicht en handhaving.

Besluit

Flora- en faunawet besluitnummer 39 (2014)

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland;

Gelezen

- de aanvraag van Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland van 11 augustus 2014 (450028/451024) voor het doden van damherten (*Dama dama*) en reeën (*Capreolus capreolus*) in het kader van volksgezondheid en openbare veiligheid;
- de aanvullingen op de aanvraag van Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland van 18 en 26 augustus 2014;
- de Beleidsnota Flora- en faunawet Noord-Holland van 17 december 2007.

Gelet op

- de artikelen 67, 72 en 74 van de Flora- en faunawet;
- artikel 10 van het Jachtbesluit;
- het Besluit beheer en schadebestrijding dieren;
- de door ons gestelde eisen in de provinciale Beleidsnota Flora- en faunawet Noord-Holland.

Overwegende dat

- de aanvraag voldoet aan de gestelde eisen in de Beleidsnota Flora- en faunawet van 17 december 2007;
- geen vrijstelling is of kan worden verleend bij of krachtens enig ander artikel van de Ffwet;
- voldoende is aangetoond dat er sprake is van schade aan het wettelijk belang van volksgezondheid en openbare veiligheid;
- in voldoende mate blijkt dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- door het verlenen van de gevraagde ontheffingen de gunstige staat van instandhouding van de beschermde inheemse diersoorten niet in het geding zal komen.

Besluiten

1. aan Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland op grond van **artikel 67**, eerste lid, sub a Flora- en faunawet een aanwijzing te verlenen en ontheffing te verlenen van:
  - a. artikel 9 Flora- en faunawet (het verbod dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen);
  - b. artikel 74, lid 1, sub a Flora- en faunawet in samenhang met artikel 49 Flora- en faunawet en artikel 10, lid 1 sub 1 van het Jachtbesluit (verbod tot gebruik van het geweer in een veld dat niet voldoet aan de eisen van een jachtveld);
  - c. artikel 74, lid 1, sub c Flora- en faunawet (verbod tot uitvoering op zon- en feestdagen);
  - d. artikel 72, lid 3 Flora- en faunawet in samenhang met artikel 7, lid 9 sub b Besluit beheer en schadebestrijding dieren (het verbod het geweer te gebruiken in de bebouwde kom);
  - e. artikel 7, lid 9, sub a Besluit beheer en schadebestrijding dieren (het verbod het geweer te gebruiken voor zonsopgang en na zonsondergang);
  - f. artikel 72 Flora- en faunawet in samenhang met artikel 5, lid 1 Besluit beheer en schadebestrijding dieren (het verbod tot het gebruik van andere dan de toegelaten middelen) voor gebruik van het mes;
  - g. artikel 72 Flora- en faunawet in samenhang met artikel 5, lid 1 en artikel 7, lid 6 Besluit beheer en schadebestrijding dieren (verbod op gebruik van kunstmatige lichtbronnen), enkel op en naast de openbare weg;
om damherten (*Dama dama*) en reeën (*Capreolus capreolus*) te doden ter voorkoming en bestrijding van schade aan de volksgezondheid en openbare (verkeers)veiligheid;
2. aan Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland toestemming te verlenen als bedoeld in artikel 10, lid 1 Besluit beheer en schadebestrijding dieren voor het gebruik van de middelen geweer en hond;
3. aan Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland toestemming te verlenen als bedoeld in artikel 67, lid 5 Flora- en faunawet om toegang te verkrijgen tot alle krachtens artikel 67, lid 1 aangewezen gronden;
4. de gevraagde ontheffing van artikel 72 Flora- en faunawet in samenhang met artikel 5, lid 1 en artikel 7, lid 6 Besluit beheer en schadebestrijding dieren (verbod op gebruik van restlichtversterker en geluidsdemper) te weigeren;
5. het toepassingsgebied van deze ontheffing te beperken tot het werkgebied van de Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland;

6. op grond van artikel 79 van de Flora- en faunawet aan dit besluit de navolgende voorschriften en beperkingen te verbinden.

Voorschriften en beperkingen

1. De Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland blijft als houder van de aanwijzing verantwoordelijk voor het naleven van de bepalingen en voorschriften die aan deze aanwijzing zijn verbonden.
2. De Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland kan uitvoerders door middel van een machtiging gebruik laten maken van deze aanwijzing. Uitvoerders werken met tussenkomst van de Stichting Wildaanrijdingen Nederland en Stichting Zweethonden Nederland.
3. De gemachtigde dient - tezamen met de machtiging - een kopie van deze aanwijzing van de Faunabeheereenheid te ontvangen. Elke machtiging duurt niet langer dan 12 maanden gerekend vanaf de eerste dag dat van de machtiging gebruik gemaakt mag worden.
4. De Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland informeert Sector Handhaving van de Provincie Noord-Holland over de afgifte van een machtiging.
5. Een kopie van de machtiging, de aanwijzing en de jachtakte(s) moeten aantoonbaar aanwezig zijn tijdens uitvoering.
6. Het gebruik van een hond voor het opsporen van gewonde dieren is alleen toegestaan met een gecertificeerde zweethond.
7. Conform de SWN werkwijzer (bijlage 1) dient te allen tijde melding gedaan worden bij de meldkamer van de politie alvorens tot actie overgegaan kan worden. De uitvoerder voert conform het protocol de handelingen uit.
8. De uitvoerder van de aanwijzing dient voordat er tot actie overgegaan wordt altijd contact op te nemen met een Inspecteur van de Sector Handhaving van de provincie Noord-Holland via 06-18609498 (ten noorden van Noordzeekanaal) of 06-51288756 (ten zuiden van Noordzeekanaal). Bij geen gehoor dient een voicemailbericht te worden ingesproken.
9. Gedode dieren dienen in ieder geval ter voorkoming van de verspreiding van ziekten te worden afgevoerd ter destructie. Indien de omstandigheden dit niet toelaten dient het achterlaten van een gedood dier te worden gemeld bij een Inspecteur van de Sector Handhaving van de Provincie Noord-Holland (zie voorschrift 8).
10. De gemachtigde mag zich laten vergezellen door mede-uitvoerders, niet zijnde geweerdgers.
11. Voor zover nog niet benoemd in de overige bepalingen en voorschriften werken de uitvoerders conform de SWN werkwijzer (bijlage 1).
12. Op de naleving van het in of krachtens de wet gestelde wordt toezicht gehouden door de door de provincie Noord-Holland aangewezen ambtenaren en andere daartoe bevoegde personen;

13. Indien de gebruiker van de aanwijzing een der handelingen verricht waartoe de aanwijzing strekt op of nabij de openbare weg, moet ter plaatse aan genoemde toezichthouders op eerste aanvraag (een kopie van) de WM4 worden getoond.
14. Dit besluit zal de ontheffing die in 2011 verleend is aan Staatsbosbeheer met kenmerk 2011-3848, PNH/70069 vervangen. Dit betekent dat met dit nieuwe besluit deze ontheffing uit 2011 wordt ingetrokken.

Geldigheid

De aanwijzing is geldig vanaf de datum van verzending voor een duur van 5 jaar.

Indien deze ontheffing gebruikt wordt in of grenzend aan Natura 2000-gebied, dient er een beoordeling te hebben plaatsgevonden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbwet). Houder van deze ontheffing is zelf verantwoordelijk voor de afstemming met de Nbwet.

Rapportageplicht

Uitvoerders dienen binnen een week na gebruik van de machtiging te rapporteren in het Faunaregistratiesysteem, met vermelding van welk incident heeft plaatsgevonden, waar, wanneer, welk middel is toegepast en of er gebruik is gemaakt van de toestemming tot toegang tot gronden zonder grondgebruikersverklaring.

De Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland rapporteert elke drie maanden aan Gedeputeerde Staten van Noord-Holland over de, op basis van deze aanwijzing, uitgevoerde maatregelen. Deze rapportage kan worden gestuurd aan Gedeputeerde Staten, Postbus 3007, 2001 DA te Haarlem ter attentie van de Sector Handhaving (SVT/HH).

Dierenwelzijn

Wellicht ten overvloede wijzen wij u op de zorgplichtartikelen zoals deze zijn geregeld in de Flora- en faunawet en in het bijzonder artikel 73 van de Flora- en faunawet, welke luidt: *“Bij de bestrijding van schade en overlast bij of krachtens de artikelen 65 tot en met 70 dan wel krachtens een ontheffing als bedoeld in artikel 75, dient onnodig lijden van dieren te worden voorkomen”*.

Wijziging en intrekking

Deze ontheffing kan op grond van de criteria genoemd in artikel 80 van de Flora- en faunawet worden gewijzigd of ingetrokken. Dit is bijvoorbeeld het geval als in strijd met de aan deze aanwijzing verbonden voorschriften wordt gehandeld.

Wij zullen dit besluit in de Staatscourant en op de website van de provincie Noord-Holland publiceren.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

voorzitter

J.W. Remkes

G.E.A. van Craaikamp

Deze beslissing is namens gedeputeerde staten genomen door het lid van het college dat met dit onderwerp is belast.

Bijlagen

1. Werkwijzer Stichting Wildaanrijdingen Nederland
2. Aanvraag 11 augustus 2014
3. Aanvulling op aanvraag 18 augustus
4. Aanvulling op aanvraag 27 augustus

Kopie aan:

- Ministerie EZ, Postbus 20401, 2500 EK DEN HAAG
- BIJ 12, unit Faunafonds, Leidscheveer 2, 3511SB UTRECHT
- Stichting De Faunabescherming, Mevrouw A.P. de Jong, Amstedijk Noord 135, 1183 TJ AMSTELVEEN
- Stichting Duinbehoud, Postbus 664, 2300 AR LEIDEN

Bezwaar

Als u belanghebbende bent kunt u binnen zes weken na de verzending, uitreiking of publicatie van dit besluit schriftelijk bezwaar aantekenen. Het bezwaarschrift kunt u sturen aan Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, ter attentie van de secretaris van de Hoor- en adviescommissie, Postbus 123, 2000 MD Haarlem.

Ook kunt u voor meer informatie de provinciale website bezoeken: www.noord-holland.nl.

Wij willen bezwaren tegen besluiten graag op informele wijze behandelen. Als uw bezwaar in aanmerking komt voor deze informele behandeling nemen wij op korte termijn telefonisch contact met u op. In verband hiermee verzoeken wij u om in uw bezwaarschrift het telefoonnummer te vermelden waarop u overdag bereikbaar bent. Voor meer informatie over de informele behandeling kunt u telefonisch contact opnemen met mevrouw K.M. Mur-Van Amerongen (tel. 023-5144253).

Werkwijzer

Afhandeling wildaanrijdingen
en losgebroken dieren

Werkgebied geheel Nederland

Stichting Wildaanrijdingen Nederland, Hofsemolenweg 8 8171 PM Vaassen

Stichting wildaanrijdingen Nederland

INHOUDSOPGAVE

1 Overeenkomsten	3
2 Rooster/bereikbaarheid	3
3 Melding	3
4 Plaats aanrijding	4
5 Veiligheid	4
6 Nazoek	4
7 Biomassa	5
8 Dassen	5
9 Wasbeerhonden	5
10 Boommarters	6
11 Preparatie	6
12 Trofeeën	6
13 Ontweiden	6
14 Noodzakelijk afschot wild	6
15 Aantreffen dode dieren	7
16 Onderzoek	7
17 wildmerk	7
18 Categorieën meldingen	8
19 Afvoer dieren naar poelier	8
20 Wildrekjes	9
21 Koeling	9
22 Poelier informeren	9
23 Monstername	9
24 Afschot losgebroken dieren	9
25 Levende dassen	10
26 Reeklaveren	10
27 Overige dieren	11
28 Verjaging langs wegen	11
29 Registratieformulier	11
30 Verklaring eerste onderzoek	12
31 Flora en faunawet	12
32 Wet Wapens en Munitie	12
33 Verzekering deelnemer	12
34 Verzekering betrokkene	13
35 Opmerking	13
36 Indeling Kringen	13
37 Coördinatoren	13
38 Regionale meldkamer	14
39 Dierenambulance	14
40 Zweethonden	14
41 Gekwalificeerde Personen Monitoring (GPM)	14
41 Ontheffing/aanwijzing	15

1. **Overeenkomsten**

De Stichting Wildaanrijding Nederland, de SWN, heeft met de wegbeheerders binnen haar werkgebied overeenkomsten afgesloten. Uit deze overeenkomst vloeit voort dat de SWN ervoor zorgt dat het aangereden of anderszins verongelukte grofwild, dassen en vossen van de weg en uit de nabijheid van de weg verwijderd en afgevoerd worden.

In geval er een lokale stichting wordt ingezet om de overeenkomsten met de wegbeheerders af te sluiten, dan dient deze stichting zich te confirmeren aan deze werkwijzer en de landelijke methodiek SWN. Uitsluitend in dat geval zal de SWN de ontheffing(en) doorschrijven aan deze lokale stichting. De SWN zal in dit geval periodiek controleren of de werkwijzer wordt gevolgd.

2. **Rooster/bereikbaarheid**

Er wordt periodiek een rooster gemaakt door de coördinator in de betreffende kring. De coördinator overlegt met de deelnemers in die kring wanneer hij/zij piketdienst heeft. Vakanties dienen op tijd, zomervakantie liefst voor 1 mei, doorgegeven te worden aan de coördinator. Elke deelnemer neemt een week piket voor zijn rekening. Indien een deelnemer tijdens zijn piketdienst verhinderd is, zorgt hij/zij zelf voor een vervanger. Deze vervanger dient een deelnemer te zijn die tevens op de deelnemerslijst staat. Deze vervanger zet dan zijn semafoon gedurende zijn invaldienst aan. De vervanger kan ook een reservedeelnemer zijn.

Ga hier serieus mee om, zodat u altijd voor de meldkamer te bereiken bent!

3. **Melding**

De deelnemer die opgepiept wordt belt direct de Regionale Meldkamer waarbij hij/zij hoort waar de aanrijding heeft plaatsgevonden. Hierdoor weet de meldkamer ook dat er iemand onderweg is. De deelnemer gaat vervolgens met gepaste snelheid zo snel mogelijk ter plaatse.

Krijgt de deelnemer zelf de melding, bijvoorbeeld telefonisch of via een passant, dan seint hij/zij eerst de meldkamer in alvorens ter plaatse te gaan. Daardoor kan de meldkamer de melding via de semafoon naar de piketman achterwege laten.

Is deze melding er al uit, dan waarschuwt de deelnemer die ter plaatse gaat zelf de piketman, dat hij of zij niet ter plaatse hoeft te komen.

Treft de deelnemer op weg naar een opgegeven melding nog een andere aanrijding of een aangereden stuk grofwild, das of vos aan, dan brengt hij/zij de meldkamer direct daarvan op de hoogte en handelt dit voorval vervolgens als een melding af. Ook indien de melding is afgehandeld wordt dit doorgegeven aan de meldkamer, zodat zij op hoogte zijn en de melding weg kunnen schrijven in hun systeem.

4. Plaats aanrijding

Indien de deelnemer op de plaats van de aanrijding is, bekijkt hij de situatie die hij hier aantreft. Als het betreffende dier nog leeft wordt deze uit zijn lijden verlost. Dit dient op een verantwoorde en veilige manier te geschieden. Zeker wanneer de betrokken bestuurder nog ter plaatse is, dient men hier vakkundig mee om te gaan.

Leg, indien nodig, geduldig en tactvol aan de betrokkenen bij de aanrijding of omstanders uit waarom een dier uit zijn lijden verlost moet worden en wat er met het dier gaat gebeuren. Reik eventueel een folder uit.

De surveillance-eenheid van de politie die ter plaatse is, handelt het materiële gedeelte van de aanrijding af. Zij bemoeien zich niet met het wild. De deelnemer handelt dus alles af met betrekking tot het aangereden wild. De betrokken bestuurder kan bij de deelnemer geen enkele aanspraak maken op het wild of de eventuele opbrengst daarvan. Verwijs betrokkene in het uiterste geval naar de SWN.

5. Veiligheid

Tijdens de werkzaamheden worden altijd de volgende veiligheidsmaatregelen genomen:

- het dragen van de door de SWN beschikbaar gestelde reflecterende kleding en handschoenen;
- voeren van de oranje zwaailamp en de alarmverlichting;
- aanwijzingen van de aanwezige politie of wegbeheerder opvolgen;
- op autosnelwegen wordt alleen opgetreden onder begeleiding van politie of wegbeheerder;
- alle logisch te nemen maatregelen ten behoeve van uw eigen veiligheid.

Denk er aan, u bent **geen** verkeersregelaar! Maak dit bekend aan degene, bijvoorbeeld de politie, die u vraagt te assisteren bij het regelen van het verkeer of bij het geven van aanwijzingen aan het verkeer. U mag dus **geen** verkeer regelen.

6. Nazoek

Indien het dier, vermoedelijk gewond, weggevlucht is, zorgt de deelnemer ervoor dat op de plaats van de aanrijding de vluchtrichting van het dier duidelijk gemarkeerd wordt door middel van markeringslint.

In de nachtelijke uren wordt er in principe niet nagezocht. De deelnemer draagt er zorg voor dat de volgende dag een deelnemer ingeseind wordt met een gecertificeerde zweethond van de zweethondenlijst van de Stichting Zweethonden Nederland, de SZN.

Wanneer het dier geraakt is maar ogenschijnlijk niet gewond, wordt voor de zekerheid toch een controle met een zweethond uitgevoerd. Dit betekent dat, indien het dier niet wordt aangetroffen, er **altijd** een controle nazoek met een SZN erkende zweethond uitgevoerd dient te worden.

De deelnemer zorgt ervoor dat de plaatselijke terreineigenaar, grondgebruiker, jachthouder of toezichthouder zo veel als mogelijk in kennis wordt gesteld van de nazoek, **voordat met de nazoek begonnen wordt!** Neem eventueel contact op met uw coördinator, zodat deze de juiste persoon of personen op de hoogte kan stellen van de nazoek. Indien deze niet bereikbaar is, wordt de nazoek alsnog verricht en wordt de jacht- of toezichthouder naderhand ingelicht. Ook als het dier niet is aangetroffen! Wanneer de jacht- of toezichthouder aangeeft dat hij zelf de nazoek uit wil voeren of mee wil, dan is dat uiteraard mogelijk, mits dit geschiedt met een SZN gecertificeerde zweethond. Deze nazoek vindt dan plaats in gezelschap van de deelnemer die ter plaatse is geweest. De afhandeling is, na het aantreffen van het dier, dezelfde als in de overige gevallen. De deelnemer of zweethondengeleider zorgt er tevens voor dat eventuele markeringen op de plaats van aanrijding verwijderd worden.

7. **Biomassa**

Dieren en geweide die als biomassa weggaan worden op een niet voor het publiek zichtbare plaats in het veld gebracht. Voor dieren die als biomassa de natuur ingaan wordt een wildmerk dichtgedrukt. Elk dood dier krijgt zo een uniek nummer. Dit geldt ook voor vossen, dassen, boom- en steenmarters, wasberen en marterhonden.

8. **Dassen**

Dode dassen hoeven niet meer ten behoeve van onderzoek opgestuurd te worden. Bij dode dassen even kijken of de das een tatoeage in de lies heeft. Zie foto BRS. Bij aantreffen van een tatoeage dit nummer tevens vermelden in BRS. Tegenwoordig worden de dassen door de Stichting Das en Boom niet meer getatoeëerd, maar voorzien van een chip. Deze chip is uit te lezen met een chipreader. **Via BRS zullen de gegevens aangereikt worden bij de Stichting Das en Boom (actie afspraak maken).**

9. **Wasbeerhonden**

De oprukkende wasbeerhond is in het oosten van Nederland al verschillende malen als wildaanrijding aangetroffen. In verband met zijn mogelijke rol bij de verspreiding van de vossenlintworm is het RIVM te Bilthoven gestart met het verzamelen en onderzoeken van dode wasbeerhonden. Hierin wordt de medewerking van een ieder gevraagd. Bij het aantreffen van een dode wasbeerhond RIVM bellen (030-2743926 of 2742661). RIVM laat de wasbeerhond zo spoedig mogelijk bij u ophalen door de koeriersdienst van de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA). Verdere informatie hierover, o.a. hoe aan te leveren, is te vinden in BRS.

10. **Boommarters**

Dode boommarters worden zoveel mogelijk in de diepvries opgeslagen en gemeld bij de Werkgroep Boommarters Nederland, t.a.v.

Aanvullen voor geheel Nederland

- dhr. B. van den Horn, 033-4625970, belise@freeler.nl of

- dhr. H. Wijsman, 035-5399031, hwijsman@ncrvnet.nl.

- dhr. J. Bakker, 0315-327582, ghoetknecht@hetnet.nl (alleen voor de Achterhoek).

Zij komen de marter ophalen. Wanneer er enige twijfel is tussen een boom- of steenmarter, wordt de marter in elk geval opgeslagen.

11. **Preparatie**

Als betrokkene een dood beschermd dier wil laten prepareren, bv een vos, das, steenmarter of bunzing, dan dient hij/zij een vervoersverklaring bij een politiebureau te halen. Deze beschermde dieren worden in deze gevallen daadwerkelijk voorzien van een wildmerk! Ook de deelnemer kan, zij het incidenteel deze dieren laten prepareren. Voor hem/haar is dan dezelfde regeling van toepassing. Er dient voor gewaakt te worden dat er een "handel" in deze dieren ontstaat.

12. **Trofeeën**

Er dient geen gesleep te ontstaan met de trofeeën. Indien de jachthouder van het gebied waar de aanrijding heeft plaatsgevonden de trofee graag wil hebben, dan is dit mogelijk. Hij dient echter wel te weten dat hij er geenszins aanspraak op kan maken. Heeft de jachthouder of deelnemer belangstelling voor de trofee, dan wordt dit niet besproken waar de betrokkene van een aanrijding bij is.

13. **Ontweiden**

Ontweid nooit een stuk wild direct aan de weg. Laat daar ook geen delen van het aangereden dier liggen. De kans is groot dat hier wilde zwijnen, vossen of dassen op trekken, wat het risico op weer een aanrijding op diezelfde plaats verhoogt. Bovendien houdt onze overeenkomst met de wegbeheerder in dat we alles van de weg of uit de berm verwijderen.

14. **Noodzakelijk afschot wild**

Wanneer er een melding komt van bijvoorbeeld een wild zwijn of een ree in een tuin of iets dergelijks, dan wordt het spoedeisende karakter van de situatie bekeken en of dit dier bijvoorbeeld op de een of andere manier geholpen kan worden om vrij te komen. Is dit absoluut niet het geval, dan kan zo nodig tot afschot worden overgegaan. Bij gewond wild wordt uiteraard direct tot afschot overgegaan. Breng de jachthouder op de hoogte, eventueel

via uw coördinator. Informeer, indien mogelijk, wie eventueel de kosten moet vergoeden.

Bekijk bij een melding met betrekking tot wild altijd of er een directe noodzaak tot optreden is of dat het misschien een zaak is voor de (aangrenzende) jachthouder. Vink op het registratieformulier het vakje "vangschot" aan, ook indien het dier is afgevangen door middel van een mes.

15. **Aantreffen dode dieren**

Het komt ook regelmatig voor dat er dode dieren worden aangetroffen die, anders dan door een aanrijding, om het leven zijn gekomen. Hierbij valt te denken aan raster- en verdrinkingslachtoffers. Van sommige dieren is er geen doodsoorzaak te achterhalen. Dieren die verdronken zijn of waar de doodsoorzaak niet van bekend is worden altijd als biomassa achtergelaten in de natuur. Tevens is het mogelijk om deze dieren aan te bieden aan de Dutch Wildlife Health Center te Utrecht. Zij vragen om zoveel mogelijk onderzoeksmateriaal en halen de kadavers zelf op. Kijk op hun site voor meer informatie, www.dwhc.nl.

16. **Onderzoek**

In het kader van de nieuwe Regeling Vleeskeuring neemt de gekwalificeerd persoon (GP) die de melding afhandelt, zowel de beoordeling als het eerste onderzoek (organen en ingewanden) van eventueel voor consumptie geschikt wild voor zijn rekening.

Wanneer de deelnemer niet gekwalificeerd is, gaan alle organen met het dode dier mee naar de poelier. De deelnemer zorgt dan voor de beoordeling en de poelier voor het eerste onderzoek door een GP.

Bijzonderheden worden ingevuld op de "Verklaring eerste onderzoek". Alleen bij wild dat naar de poelier gaat dienen deze verklaringen ingevuld te worden. Doe dit dan ook niet bij wild dat als biomassa terug gaat naar de natuur. Indien er via een FBE de vraag komt om bloedmonsters te nemen van wilde zwijnen in verband met onderzoek naar ziektes, is deelnemer verplicht hier zorg voor te dragen. De benodigde materialen en handleiding komen dan bij de koelingen te liggen, zodat wij onze bijdrage kunnen leveren aan dit onderzoek.

17. **Wildmerk**

In het dode stuk wordt zo snel mogelijk een wildmerk aangebracht. De wildmerken worden door de betreffende coördinator aan de deelnemer verstrekt of zijn in de koeling voorradig. Voor dieren, die als biomassa de natuur ingaan, wordt een wildmerk dichtgedrukt.

Het nummer van dit merk wordt op het registratieformulier in BRS vermeld **{alleen de cijfers invoeren}** en niet de letters ervoor).

18. **Categorieën meldingen**

We krijgen met diverse meldingen te maken die op een verschillende manier geregistreerd dienen te worden in BRS. Hieronder volgt een overzicht:

Wildaanrijding: alle dieren waarvan met zekerheid vastgesteld kan worden dat deze ten gevolge van aanraking met een voertuig, gewond, dan wel dood zijn.

Noodzakelijk afschot: gewond wild (waarvan niet vastgesteld kan worden, dat dit ten gevolge van een aanrijding is), dieren die vast zitten in een raster, losgebroken vee (kan b.v. ook een gehouden damhert zijn) en wild.

Preventief afschot: afschot van dieren die zich op of langs de (snel)wegen bevinden en waarvan de wegbeheerder het uitdrukkelijke verzoek heeft gedaan om deze af te schieten ten behoeve van de verkeersveiligheid.

Levend aangetroffen: dieren die levend gevangen zijn en naar een opvang dan wel vrij gelaten zijn.

Dood aangetroffen: dieren die dood worden aangetroffen, waarvan de doodsoorzaak niet bekend is, rasterslachtoffers en verdrinkingslachtoffers.

Dood/gewond door hond: dieren die ten gevolge van het opjagen dan wel gebeten zijn door een hond hierdoor gewond of dood zijn.

19. **Afvoer dieren naar poelier**

De deelnemer dient zelf te beoordelen of het dier nog geschikt is voor consumptie. Indien dit niet het geval is wordt deze ergens in het bos- en of natuurgebied als biomassa achtergelaten (zie biomassa). Dit duidelijk aangeven op het registratieformulier.

Als er een aanrijding heeft plaatsgevonden met een edelhert, damhert, ree of wild zwijn wordt deze ontweid, gewogen en vervolgens in een verzamelplaats (koeling) gehangen. Vandaar worden de dieren door de poelier opgehaald. Het dier kan ook, indien mogelijk, rechtstreeks naar de poelier worden gebracht.

Dit laatste vervoer geschiedt alleen door de deelnemers. Zij zijn immers in het bezit van een aanwijzing artikel 67 FFW.

Edelherten, damherten, reeën of wilde zwijnen worden onder geen beding aan iemand meegeven die niet in het bezit is van een aanwijzing artikel 67 FFW.

Het meegeven van deze beschermde dieren aan een niet aangewezen persoon kan een strafbaar feit opleveren voor zowel degene die het afgeeft als degene die het gaat vervoeren.

20. **Wildrekjes**

Door enkele deelnemers worden de zogenaamde wildrekjes gebruikt die je op de trekhaak van de auto kunt bevestigen. Ga hier zorgvuldig mee om, omdat het verkeer dat achter je rijdt goed kan zien wat er op het wildrekje ligt. We doen niets verkeers uiteraard, maar het kan voor sommige mensen een akelig gezicht zijn. Dek indien mogelijk het dier af. Zorg dat de verlichting deugdelijk werkt en dat de kentekenplaat altijd goed leesbaar is.

21. **Koeling**

Let er op dat wij gebruik maken van andermans eigendom. De deelnemers dienen er dan ook zorg voor te dragen dat de koeling schoon achtergelaten wordt. Het mag niet zo zijn dat de beheerder/eigenaar van de desbetreffende koeling deze elke keer zelf schoon moet maken.

22. **Poelier informeren**

De betreffende poelier krijgt vanuit de website automatisch een mail waaruit hij kan opmaken in welke koeling welk stuk wild met welk wildmerk hangt. De deelnemer die de aanrijding heeft afgehandeld dient ervoor te zorgen dat de poelier evengoed ingeseind wordt. De deelnemer dient dus ook de poelier telefonisch op de hoogte te stellen dat er wild in een koeling hangt.

23. **Monstername**

De poelier zorgt voor de monstername ten behoeve van trichinenonderzoek wilde zwijnen, hetzij door een gekwalificeerde deelnemer, hetzij door een derde gekwalificeerd persoon {GP}. Zorg er dan ook voor dat er een deel van het middenrif achterblijft in het wild zwijn ten behoeve van de monstername.

Ook zorgt de poelier voor de verzending van de monsters. Tot de uitslag van het trichinenonderzoek bekend is blijft het dier in de koeling bij de poelier en blijft het eigendom van de SWN. Blijkt aan de hand van de uitslag dat er geen trichinen in het dier aanwezig zijn, dan wordt het dier automatisch eigendom van de poelier.

24. **Afschot losgebroken dieren**

Wanneer men op verzoek van de meldkamer assistentie gaat verlenen bij losgebroken gehouden dieren (vee en of huisdieren), waarbij sprake is van noodzakelijk afschot, controleer dan altijd of er toestemming is van de eigenaar van het dier! Beoordeel of de situatie van dien aard is dat afschot de enige mogelijkheid is en overleg dit met de Officier Van Dienst (OVD)

van de politie.

Laat de OVD zorgen voor een (schriftelijke) toestemming van de eigenaar van het losgebroken dier, alvorens tot afschot over te gaan. Voor de inzet c.q. afschot wordt de eigenaar medegedeeld dat hij een factuur van € 75,00 van de SWN kan verwachten. Vraag dus naar de gegevens van de opdrachtgever(eigenaar).

Wanneer dit gedaan is en de eigenaar gaat akkoord, dan kan men de inzet plegen en deze vervolgens declareren. Het staat een ieder vrij zelf andere afspraken te maken met de eigenaar van het dier, maar dan is deze inzet niet declarabel.

De inzet valt dan niet onder de verantwoordelijkheid van de SWN.

U maakt hierbij gebruik van het aan u verleende verlof op grond van de WWM. Denk dus ook aan de voorwaarden van dit verlof. Indien tot afschot is overgegaan wordt deze verder afgehandeld, zoals bij aangereden wild.

Om het geschoten dier in de consumptie lijn af te mogen leveren is toestemming van de NVWA nodig, deze moeten conform de huidige regeling namelijk levend gekeurd worden. De NVWA kan toestemming geven om hier van af te wijken.

25. **Levende dassen**

Voor gewonde en eventueel nog te revalideren dassen kan naar eigen inzicht de dierenambulance ingeschakeld worden. De dierenarts zal dan bepalen of het zinvol is of de das naar de opvang gaat.

De Stichting Das en Boom, telefoon 024- 6842294, is het enige opvangadres voor dassen die beschikt over een ontheffing van Dienst Regelingen van het ministerie van Economische Zaken.

26. **Reekalveren**

Levend gevonden en nog op te vangen reekalveren gaan naar de Stichting Reeënopvang Nederland, opvangcentra

Aanvullen met alle locaties in Nederland

"Noach", mevr. Hartjes, Aaltenseweg 21, 7025 CJ Halle (Achterhoek).

Telefoon 0314-390027/06-12526768. Door de ontheffing van EZ is dit vervoer gedekt.

Door het melden door de deelnemer van dit vervoer aan de meldkamer is het vervoer hiervan door een door de Politie aangewezen vervoerder gelegaliseerd. Het vervoer kan dan eventueel plaatsvinden door de dierenambulance.

27. **Overige dieren**

Het van de weg halen van andere dieren zoals boomarter, steenarter, bunzing e.d. wordt op prijs gesteld, maar is niet declarabel, tenzij men op dringend verzoek van de meldkamer ter plaatse is gegaan of dat de melding een ander dier aangaf.

Wanneer er een melding komt met betrekking tot een ander, in het wild levend dier, zoals zwanen e.d. wordt naar omstandigheden gehandeld. In artikel 14 van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten geldt een vrijstelling ten aanzien van het verbod tot het vervoeren en onder zich hebben van zieke of gewonde beschermde dieren. Indien deze binnen 12 uur worden overgedragen aan een erkend opvangadres. Ook hier kan het vervoer gedaan worden door de dierenambulance. Deze kan door de meldkamer worden gewaarschuwd.

28. **Verjaging langs wegen**

Verjaging van wilde zwijnen langs de wegen en het eventuele afschot daarbij vindt eveneens plaats op grond van de aanwijzing artikel 67 FFW. Afschot vindt alleen plaats wanneer dit daadwerkelijk bijdraagt aan het verjagen van de wilde zwijnen, zoals het schieten van een big uit een rotte. Alleen lopende zwijnen worden in principe niet geschoten.

Het verjagen gebeurt enkel conform de voorwaarden in de aanwijzing en dat is o.a. alleen op dringend en schriftelijk verzoek van de betreffende wegbeheerder aan het bestuur van de SWN.

Het verjagen vindt alleen plaats onder aansturing en verantwoordelijkheid van de coördinator in betreffende kring en na een melding aan de Regionale Meldkamer.

De daadwerkelijke uitvoering wordt alleen gedaan door deelnemers aan het project Afhandeling Wildaanrijdingen. In het bezit van een aanwijzing artikel 67 FFW. De voorkeur gaat daarbij uit naar de deelnemers die in het gebied nabij betreffende wegen werkzaam zijn.

Derden nemen onder geen beding, op welke wijze dan ook deel aan de verjaging of het daarbij te plegen noodzakelijke afschot. Zij zijn daarbij dus ook niet aanwezig!

29. **Registratieformulier**

Op de website www.boaregistratie.nl, wordt zo snel mogelijk, doch uiterlijk binnen 24 uur, een "meldingsformulier wildaanrijding" ingevuld en verstuurd. Als het dier niet aangetroffen wordt, moet het wel geregistreerd worden.

Vul dit formulier zo nauwkeurig mogelijk in.

Lukt dit niet, raadpleeg dan een van de coördinatoren of de helpdesk van de website.

Voor de registratie van losgebroken dieren of noodzakelijk afschot van wild, anders dan op of langs de wegen, bestaat een afzonderlijke mogelijkheid op het "meldingsformulier wildaanrijding" op de BOAregistratie. Denk aan de gegevens van de opdrachtgever!

30. **Verklaring eerste onderzoek**

In het kader van de nieuwe Regeling Vleeskeuring zorgt de gekwalificeerd persoon (GP) die de aanrijding heeft afgehandeld voor de Invulling en ondertekening van deel 1 en deel II van het document "verklaring eerste onderzoek".

Dit betreft dus de beoordeling en het eerste onderzoek.

Dit document zit in BRS onder het registratieformulier wildaanrijdingen. Dit geldt dus slechts voor dieren die nog voor consumptie geschikt zijn en naar de poelier gaan. Bij dieren die als biomassa worden achtergelaten in de natuur dient dit formulier **niet** Ingevuld te worden. Aangereden dieren mogen niet naar een EG erkende wildbewerkingsinrichting. Indien het een wildaanrijding betreft moet de gekwalificeerde deelnemer op deel 1 bij bijzonderheden vermelden: "wildaanrijding".

Dit formulier blijft via BRS beschikbaar voor de poelier.

31. **Flora- en faunawet**

De deelnemer is binnen het kader van deze regeling bevoegd tot het doden, voorhanden hebben en vervoeren van in deze regeling genoemde beschermde dieren middels een doorverwijzing van een door de Provincie aan de SWN afgegeven aanwijzing op grond van artikel 67 FFW. Ook in het uiterste geval tegen de wil van de grondgebruiker (zie nazoek) en tevens door de ontheffing artikel 75 FFW van thans het Ministerie van EZ.

32. **Wet Wapens en Munitie**

Het door de deelnemer doden van losgebroken vee en/of gewond vee/wild met een geweer die aan de eisen voldoet genoemd in artikel 7 Besluit beheer en schadebestrijding dieren is gelegaliseerd middels een aan de deelnemer verstrekt wapenverlof op grond van 5. 7 Circulaire wapens en munitie. Naast dit wapenverlof dient de deelnemer te beschikken over een geldige jachtakte waarop het verlofwapen staat vermeld.

Bovengenoemd verlof dekt niet het doden van gekweekt grofwild op de terreinen waar deze dieren worden gehouden.

Voor het doden van dit gekweekt grofwild op de terreinen waar deze dieren worden gehouden kan een apart verlof (of kan het bestaande verlof mede) worden afgegeven op grond van 5.8 Circulaire wapens en munitie.

33. **Verzekering deelnemer**

Tijdens de uitvoering van werkzaamheden die liggen binnen het kader van deze regeling is de deelnemer door de SWN verzekerd tegen het risico van Wettelijke Aansprakelijkheid. Daarnaast heeft de SWN een Collectieve Ongevallenverzekering afgesloten voor de deelnemers.

34. Verzekering betrokkene

Er bestaan beperkte cascoverzekeringen die, ongeacht schuldvraag, dekking bieden alleen bij schade veroorzaakt door dieren.

Deze betrokkene dient in sommige gevallen bij zijn verzekeringsmaatschappij hard te kunnen maken dat de schade ook inderdaad door een dier is veroorzaakt.

35. Opmerking

Handel integer.

Het succes en voortbestaan van deze regeling staat en valt met de houding, de inzet, het verantwoordelijkheidsgevoel en de collegialiteit van de deelnemers.

Niet iedereen kijkt op dezelfde manier tegen bepaalde zaken aan.

Ga respectvol om met ieders mening en werkwijze.

36. Indeling kringen

Per FBE wordt waar nodig het werkgebied opgedeeld in kringen zodat logische eenheden ontstaan met lokale gebiedsdeskundige mensen.

Voorbeeld

Groennetwerk Noord-Veluwe

West : Putten, Ermelo, Harderwijk, Elspeet, Halfweg, Nunspeet (tot aan westkant Vierhouten)

Oost : Nunspeet (ten oosten van Vierhouten), Elburg, Oldebroek, Hattem, Heerde, Epe, Olst-Wijhe (ten westen van de IJssel)

Groennetwerk Apeldoorn

Noord : Woudhuis, Wenum Wiesel, Apeldoorn, Hoog-Soeren, Uddel, Nieuw-Millingen (Zuidgrens AI)

Zuid : Ugchelen, Radio Kootwijk, Hoenderloo, Beekbergen, Klarenbeek, Loenen, Lieren (Noordgrens AI)

Voorst : Voorst, Nijbroek, Twello, Wilp, Klarenbeek, Zutphen (ten westen van de IJssel)

Brummen : Eerbeek, Hall, Empe, Oeken, Zutphen (ten westen van de IJssel)

Achterhoek

Oost : Berkelland, Oost Gelre, Aalten, Winterswijk

West : Bronckhorst, Doetinchem, Montferland, Oude IJsselstreek

IJsselstreek-Oost : Lochem, Zutphen

Coördinatoren

Elke kring heeft een coördinator die direct aanspraakpunt is voor de uitvoerders.

38. **Regionale meldkamers Apeldoorn OSS - S43SSS8**

Voor de hele regio. Alleen BOA-zaken (dus ook terugkoppeling of andere zaken m.b.t. wildaanrijdingen).
Géén jachtmeldingen e.d.!!!

Overige gesprekken

N.W.-Veluwe en Apeldoorn **055 - 5435556**

IJsselstreek en Achterhoek **055 - 5435557**

Nummers landelijk worden in overleg met Politie Nederland z.s.m. ingevuld

39. **Dierenambulance**

Overzicht met dierenambulances is o.a. te vinden op:

http://www.detelefoongids.nl/dierenambulances/4-1/?edsacid=categorie_algemeen

40. **Zweethonden**

Op de website www.zweethonden.nl/zweethondenlijst.asp kan men zien wie de gecertificeerde de zweethondengeleider in de buurt is.

41. **Gekwalificeerde Personen Monitoring (GPM)**

Er is in 2013 een pilot gestart met een beperkte GP' ers die een aanvullende opleiding hebben gevolgd om monsters te namen van hoefdieren die abnormaliteiten vertonnen. Dit geldt specifiek voor doodgereden dieren waar tijdens het ontweiden abnormaliteiten worden onderkend.

Verwijzing waar lijst met GPMers kan worden gevonden.

Stichting wildaanrijdingen Nederland

42. **Ontheffing**

Art 75 nog niet afgegeven.

Aanwijzing

Art. 69 voorbeeld Gelderland.

provincie
GELDERLAND

BESLUIT FLORA- FAUNAWET VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND

Datum besluit	: 27 maart 2014
Onderwerp	: Flora- en faunawet - zaaknummer 2014-004859 - heel Gelderland
Activiteit/betreeft	: op wegen en omgeving in provincie Gelderland.
Verlenen/afwijzen	: verlenen
Uitvoerder	: Stichting Wildaanrijdingen Nederland Hofse Molenweg 8 8171 PM Vaassen
Zaaknummer	: 2014-004859

Voor intern gebruik:
Documentnummer(s) inzagestukken:

Aanwijzing Flora- en faunawet (hierna Ffw) artikel 67 ter afhandeling van aanrijdingen met: damhert, edelhert, ree, wild zwijn.

I GEGEVENS

a Aanvraag

Gegevens

Er is geen aanvraag gedaan. Gedeputeerde Staten kunnen ongevraagd een aanwijzing geven als bedoeld in artikel 67 van de Flora- en faunawet (hierna Ffw) voor het beperken van de stand van daartoe aangewezen diersoorten. Deze aanwijzing is vooraf afgestemd met de volgende organisaties: Faunabeheereenheid (Fbe) Gelderland, Stichting Zweethonden Nederland, Stichting Groennetwerk, Stichting Wildaanrijdingen Nederland welke allen betrokken zijn bij afhandeling aangereden grote inheemse hoefdieren.

Relevante eerdere aanwijzingen

- Op 13 september 2005 is een aanwijzing gedaan voor de Faunabeheereenheden Veluwe en Oost Gelderland voor jachtaktehouders welke in opdracht van de politie binnen de stichting Groennetwerk betrokken zijn bij afhandeling van aangereden dieren tot 1 april 2010.
- Op 9 april 2010 is een aanwijzing gedaan voor jachtaktehouders welke door tussenkomst van de Stichting Groennetwerk, de Faunabeheereenheden Oost Gelderland, Veluwe en Rivierenland en de politie belast zijn met voorkoming en afhandeling van aanrijdingen met grote hoefdieren: damhert, edelhert, wild zwijn en ree tot 1 april 2014.

b Relevante wetgeving en provinciaal beleid

Aanwijzing op grond van artikel 67 Ffw

Gedeputeerde Staten kunnen de stand van daarvoor aangewezen dieren laten beperken in afwijking van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 9, 11, 12, 50, 51, 53, 72, vijfde lid, en 74 van de Ffw:

- a in het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid;
- b in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
- c ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, bedrijfsmatige visserij en wateren of
- d ter voorkoming van schade aan flora en fauna of.

In onderhavig geval wordt aanwijzing overwogen vanuit het belang genoemd onder a (verkeersveiligheid) en d.

Voor zover het inheemse beschermde diersoorten betreft kan een aanwijzing slechts gedaan worden voor zover geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding. In de regeling Beheer en schadebestrijding dieren zijn o.a. het edelhert, het damhert, het wilde zwijn en het ree aangewezen als inheemse beschermde soort waarvan de stand kan worden beperkt.

Voor damhert, edelhert, ree en wild zwijn geldt op grond van art 75 Ffw volgens het Besluit Vrijstelling beschermde dieren (paragraaf 6 artikel 14.3) alleen een vrijstelling voor vervoer en bezit, van zieke of gewonde dieren ten behoeve van opvang en verzorging wanneer voor het vervoer melding is gemaakt bij de meldkamer van het regionale politiekorps in de regio waar een dier wordt aangetroffen van het aantal, de vindplaats en de soort zieke of gewonde dieren en voor zover dit geschiedt door een door de politie aangewezen vervoerder. Voor grote hoefdieren

is vervoer van aangereden dieren naar een opvang juist niet wenselijk vanuit oogpunt van stress en onnodig lijden.
Volgens artikel 67 lid 6 Ffw kan de provincie bepalen wat er met de bemachtigde dieren dient te geschieden.

Te gebruiken middelen

In artikel 72 Ffw is bepaald, dat bij algemene maatregel van bestuur middelen worden aangewezen waarmee met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens artikel 65 t/m 70 Ffw dieren mogen worden gevangen of gedood en worden regels gesteld met betrekking tot het gebruik van deze middelen. Het vijfde lid geeft aan, dat het verboden is dieren te vangen of te doden met andere dan de in het eerste of tweede lid bedoelde middelen of in strijd met de toestemming, bedoeld in het vierde lid of de regels die op grond van het derde lid worden gesteld.

Het Besluit beheer en schadebestrijding dieren geeft in artikel 7 aan dat geweren niet voorzien mogen zijn van een geluiddemper, een kunstmatige lichtbron, een voorziening om de prooi te verlichten, een vizier met beeldomzetter, een elektronische beeldversterker of enig ander instrument om 's nachts te schieten.

Benelux regelgeving

De Benelux overeenkomst wijst ondermeer het edelhert aan als wildsoort en verbiedt het gebruik van het geweer tussen 1 uur na zonsondergang en 1 uur voor zonsopkomst evenals jachtmiddelen die de stroperij kunnen ondersteunen als geluiddemper en kunstmatige lichtbronnen. Uit recente jurisprudentie van de Raad van State is voorts gebleken, dat het verbod ook doorwerkt voor middelen die gebruikt worden bij beheer of schadebestrijding. Dat herten, ree en wild zwijn onder de Ffw niet zijn aangemerkt als (grof)wild en daar niet op gejaagd wordt maar schadebestrijding en beheer dat plaatsvindt gebonden is aan verdergaande dus striktere bepalingen dan bij jacht doet daar niets aan af. Nederland heeft derhalve een beroep gedaan op het recht van lidstaten om van de overeenkomst af te wijken indien dat nodig is voor natuurbeheer of ter voorkoming of bestrijding van schade. De overeenkomst staat dit toe onder voorwaarde dat het Comité van Ministers van de Benelux Unie daarmee binnen 3 maanden na de mededeling van de betreffende lidstaat heeft ingestemd. Nederland heeft deze procedure eind vorig jaar gestart. Sinds kort zijn afwijkingen van middelen uit oogpunt op natuurbeheer en ter voorkoming van schade toegestaan.

Toestemming grondgebruiker artikel 67 Ffw

In artikel 67, lid 5 is bepaald, dat Gedeputeerde Staten ten aanzien van één of meer van de door hen aangewezen personen of categorieën van personen kunnen bepalen dat zij toegang hebben tot alle aangewezen gronden. In dat geval zijn deze personen gerechtigd zich daartoe zonodig met behulp van de sterke arm toegang te verschaffen.

Schadebestrijding en beheer op zon- en feestdagen artikel 74 Ffw

In artikel 74, lid 1, sub c, van de Ffw is bepaald dat het verboden is schade te bestrijden, door dieren te vangen of te doden met de bevoegdheden krachtens artikel 65 tot en met 70 Ffw, op zondagen, de nieuwjaarsdag, de tweede paas- en pinksterdag, de beide kerstdagen en Hemelvaartsdag.

Schadebestrijding en beheer op gronden van beperkte omvang. Artikel 74 Ffw verbindt aan schadebestrijding dezelfde randvoorwaarden als de jacht. Voor het gebruik van het geweer moet daarom voldaan worden aan de eisen met betrekking tot afmetingen, waaraan jachtvelden voor het gebruik van het geweer moeten voldoen. De mogelijkheid van ontheffing verlening met betrekking tot de omvang jachtveld ziet op situaties waarin het niet mogelijk is om het terrein waar schade wordt veroorzaakt te voegen bij een jachtveld waarop gebruik van het geweer mogelijk is. Dit kan door bijvoorbeeld door kassenbouw, bebouwing anderszins of wegen.

Faunabeheerplan

Gedeputeerde Staten kunnen (Fw facultatief) hun besluit afhankelijk stellen van een faunabeheerplan. De aanwijzing wordt gedaan in aanvulling op de vigerende ontheffing voor schade bestrijding en beheer van grote hoefdieren meer specifiek ter afhandeling van aangereden grote hoefdieren. De aanwijzing maakt het mogelijk om aangereden grote hoefdieren op gronden van derden uit hun lijden te verlossen en deze zonnodig op te kunnen sporen op elk tijdstip en locatie en met daartoe passende middelen.

Bebouwde kom

In artikel 7, lid 9, onder b, van het Besluit beheer en schadebestrijding is bepaald dat het verboden is het geweer te gebruiken in de bebouwde kom van een gemeente en in de onmiddellijk aan die kom grenzende terreinen. In de bepalingen van de Fw die betrekking hebben op de jacht, is geen definitie opgenomen van het begrip "bebouwde kom". Nu in de Fw geen verwijzing is opgenomen naar andere wetgeving waarin het begrip "bebouwde kom" opgenomen is, komt aan dit begrip in de Fw een eigen zelfstandige betekenis toe. Deze dient te worden bepaald aan de hand van de ratio van de bepaling en de feitelijke omstandigheden. De aanwijzing heeft mede betrekking op percelen gelegen binnen de bebouwde kom zoals bedoeld in het Besluit beheer en schadebestrijding.

Provinciaal schadebestrijdingsbeleid

De Nota Flora- en faunabeleid, deel II Faunabeheer en schadebestrijding, vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Gelderland op 16 oktober 2002 is per 21 augustus 2012 vervangen door de Kadernota Faunabeleid. In deze Kadernota wordt ten aanzien van **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.** aangegeven dat de provincie als eigenaar en beheerder van provinciale wegen een confrontatie tussen hoefdieren en weggebruikers op haar wegen zo klein mogelijk wil houden ten behoeve van de verkeersveiligheid en het dier zelf. Kosten, bereikbaarheid en draagvlak zijn daarbij belangrijke randvoorwaarden. Dit betreft dan zowel het ontbreken van draagvlak voor snelheidsverlaging als de kosten voor rasters en bijbehorende voorzieningen. Voorts zullen er nog concrete beleidsregels volgen. Tot die tijd zullen we - voor zover relevant en actueel- aansluiting zoeken bij wat is bepaald in de Nota Flora- en faunabeleid uit 2002. In deze nota is opgenomen dat Gedeputeerde Staten de aanwijzing in zullen zetten als het vooraf ondoenlijk is om de toestemming van grondgebruikers voor betreding te vragen.

Zorgplicht

Artikel 2 van de Fw over de zorgplicht geeft aan, dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor fauna kan worden veroorzaakt ondermeer verplicht is alle maatregelen te nemen, die redelijkerwijs kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Wet wapens en munitie

Op grond van de circulaire Wapens en munitie 2013 (CWM 2013 paragraaf 5.7) heeft de politie ook een taak bij gewond wild: Kort samengevat: De korpchef kan alleen in acute situaties met gevaar voor veiligheid van personen en/of goederen een verlof verstrekken voor een kogelgeweer bij het doden van o.a. losgebroken – en/of gewond wild er geen reële mogelijkheid is om het dier op andere (verantwoorde) wijze onder controle te krijgen danwel ter beëindiging van ondragelijk lijden van het dier. Het gebruik van het (politie) pistool daarbij is in principe niet verantwoord. Zij mag een dergelijk verlof alleen verlenen aan personen, die in het bezit zijn van een jachtakte en met enige regelmaat te maken krijgen met situaties waarin het noodzakelijk is om gewond wild te doden. Deze persoon zal voldoende kennis en ervaring met groot kaliber geweren en grote hoefdieren moeten hebben.

Stichting wildaanrijdingen Nederland

provincie
GELDERLAND

c Procedure

Aangezien er in de Ffw niet naar een specifieke afhandelingsprocedure wordt verwezen, zijn de algemene bepalingen betreffende besluiten van hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

II BELANGENAFWEGING

Op grond van artikel 67 van de Ffw kunnen Gedeputeerde Staten een aanwijzing geven om af te wijken van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 9, 11, 12, 51, 53, 72 vijfde lid en 74 Ffw. Dit in het belang van de openbare veiligheid (verkeersveiligheid) en/of ter voorkoming van schade aan de fauna, indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk gedaan wordt aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

De toetsingscriteria zijn:

- Is het aangegeven belang van de openbare veiligheid in het geding en/of is er sprake van schade aan de fauna?
- Zijn er andere bevredigende oplossingen?
- Is de gunstige staat van instandhouding van de gevraagde soort(en) in gevaar?
- Zijn de gevraagde afwijkingen van het bepaalde bij of krachtens artikelen: 9, 11, 12, 51, 53, 72 vijfde lid en/of 74 Ffw noodzakelijk?
- Veroorzaakt de inzet van de gevraagde middelen geen onnodig lijden.

1 Schade belangen

Voor damhert, edelhert, ree en wild zwijn zijn faunabeheerplannen vigerend en op basis daarvan zijn door Gedeputeerde Staten ontheffingen verleend voor schadebestrijding en beheer aan de Fbe: Veluwe (damhert, edelhert, ree en wild zwijn), Oost Gelderland (ree) en rivierenland (ree). Deze Faunabeheereenheden zijn per 1 januari 2013 samen gegaan in de Fbe Gelderland. In het oostelijke grensgebied met Duitsland steken regelmatig wilde zwijnen en enkele keren edelherten de grens over. In Gelderland worden ook edelherten en damherten gehouden. Wanneer deze ontsnappen kunnen deze dieren ook bij aanrijdingen betrokken raken. Aanrijdingen met deze diersoorten veroorzaken niet alleen materiële schade, maar ook letselschade voor bestuurder en inzittenden en incidenteel verongelukken er ook mensen. In 2013 (2012) betrof dat 1433 (1719) wilde hoefdieren te weten: 1135 (1210) reeën, 196 (398) wilde zwijnen, 75 (98) edelherten en 27 (22) damherten. Daarbij wordt opgemerkt, dat nog niet alle aanrijdingen geregistreerd worden en daarom het aantal werkelijke aanrijdingen nog hoger ligt. Hierdoor ontstaan allerlei onwenselijke situaties, zoals het onnodig lijden van dieren en het achterblijven van aangereden dieren op of langs de weg wat verder voor verkeersonveilige situaties kan zorgen. Gewonde dieren kunnen wegkruipen en zijn dan moeilijker op te sporen.

Conclusie

Het veelvuldig betrokken raken van grote hoefdieren bij aanrijdingen en daardoor het ontstaan van onveilige situaties en onnodig lijden van deze dieren maakt het noodzakelijk hiervoor een aanwijzing te verlenen.

2 Gunstige staat van instandhouding

De gunstige stand van instandhouding is geborgd binnen het Faunabeheerplan. Voor geen van de vier soorten komt de instandhouding in gevaar door het doden van aangereden exemplaren. De sterfte door het verkeer wordt net zoals de sterfte door afschot digitaal geregistreerd.

Conclusie

Voor de grote hoefdieren: damhert edelhert, ree en wild zwijn loopt de gunstige staat van instandhouding geen gevaar.

3 Andere bevredigende oplossingen

Uit daartoe verricht wetenschappelijk onderzoek in Gelderland is gebleken, dat de aanrijdingen met grote hoefdieren gecorreleerd zijn met de dichtheid. Verkeersveiligheid is daarom in veel gebieden een belang dat van invloed is op de keuze van de gewenste aantallen grote hoefdieren in een bepaald gebied. Via populatiebeheer worden de aantallen op het gewenste niveau gehouden, wat een belangrijke bijdrage levert aan het verminderen van verkeersaanrijdingen. Ook op grond van vigerende ontheffingen op basis van het faunabeheerplan grote hoefdieren kan maar beperkt nazoek plaatsvinden. Dit omdat dat jachtveldgebonden is, met vooraf verkregen toestemming van de grondgebruiker en voor gebruik geweer moet voldoen aan de eisen m.b.t. jachtvelden en de verboden betreffende de bebouwde kom en direct aangrenzende terreinen.

Veel wegen in leefgebieden van grote hoefdieren zijn voorzien van waarschuwings middelen als borden, spiegels, molentjes voor de dieren en geleiding naar veilige oversteekplaatsen middels rasters, snelheidsverlaging, al dan niet met wildsignalering, ecoducten, aanpassingen aan bermen (o.a. kappen struiken/bomen, verschraling, zwijnverdwijnblokken), waar dit mogelijk was. Daar waar snelwegen leefgebieden van herten en zwijnen doorkruisen zijn deze voorzien van werende rasters. De op- en afritten zijn nooit helmaal uitgerasterd en het komt voor, dat dieren tussen de rasters geraken en niet zelf via de daartoe aangebrachte uitsprongen naar het leefgebied terugkeren. Snelwegen zijn wel op de Veluwe op meerdere plaatsen voorzien van ecoducten.

Ook op enkele provinciale wegen zijn geleide oversteekplaatsen aangelegd in combinatie met snelheidsverlaging en een enkele keer ok een ecoduct. Uit oogpunt van bevordering van uitwisselingsmogelijkheden van diersoorten (ontsnippering) is afrastering van meer lokale en regionale wegen ongewenst.

Conclusie

Het populatiebeheer en de getroffen maatregelen ter voorkoming van aanrijdingen kunnen aanrijdingen beperken, maar niet voorkomen en blijft het noodzakelijk om ter voorkoming van aanrijdingen en onnodig dierenleed aanvullend een aanwijzing te geven aan daartoe deskundige personen.

4 Afwijkingen wettelijke bepalingen

In artikel 7, lid 9, onder b, van het Besluit beheer en schadebestrijding is bepaald dat het verboden is het geweer te gebruiken in de bebouwde kom van een gemeente en in de onmiddellijk aan die kom grenzende terreinen. Uit oogpunt van verkeersveiligheid is het noodzakelijk, dat de wegbeheerder toestemming verleent voor afhandeling van aanrijdingen met grote hoefdieren. Zij kunnen echter niet met elke aangrenzende jachthouder, danwel grondgebruiker afzonderlijk afspraken maken. Zeker niet wanneer spoed geboden is. Niet elke jachtaktehouder beschikt over een specifiek getrainde zweethond voor nazoek. Daarom zal voor uitvoering van deze aanwijzing alleen voor zover het de wegen betreft vooraf toestemming geregeld moeten worden met de openbare wegbeheerders. Ook de politie, die op grond van de

Ftw ingeschakeld kan worden bij vervoer van zieke c.q. gewonde grote hoefdieren en op grond van de Wet wapens en munitie bij acute veiligheidssituaties met losgebroken vee of gewonde wilde dieren bevoegd is heeft profijt van een uniforme landelijke regeling conform de blauwdruk van de Stichting Wildaanrijdingen Nederland, waarbij ervaren boa's, jachtaktehouders en zweethondengeleiders zijn aangesloten.

Omdat aanrijdingen plaatsvinden op wegen al dan niet door bebouwde kommen en nazoek zich ook uitstrekt tot aanliggende terreinen, welke niet voldoen aan de eisen voor jachtvelden bij gebruik geweer dient van beide geboden ontheven te worden. Aanrijdingen vinden overwegend in de nachtelijke uren plaats en jaarrond, ook op zon- en feestdagen, waardoor ontheffing noodzakelijk is van het verbod om het geweer 's-nachts, met kunstlicht en op zon- en feestdagen te mogen gebruiken. Afstemming met de gemeente en of politie is daarbij noodzakelijk.

Het gebruik van een geluiddemper beperkt de nachtelijke verstoring. De restlichtversterker en/of kunstlichtbron versterken het zicht van de schutter 's-nachts en zijn daarmee uiterst effectief. Infrarood licht of groen laserlicht geeft daarbij geen verstoring van grote hoefdieren..

Conclusie

Aanrijdingen met grote hoefdieren vinden jaarrond overwegend 's-nachts plaats op wegen en de afhandeling (nazoek) daarvan kan zich ook uitstrekken over aangrenzende terreinen. Deze wegen lopen ook door de bebouwde kom of direct aangrenzende terreinen. Het vooraf vragen van toestemming van elke grondgebruiker is niet doenlijk behalve voor de wegbeheerders (rijk, provincie en gemeente). Deze terreinen voldoen niet aan de eisen voor het gebruik van het geweer, zodat ook daarvan ontheven dient te worden. Voor nazoek 's-nachts zijn zicht verbeterende middelen (restlichtversterker en kunstlicht) alsook minder versturende middelen (geluiddemper) noodzakelijk. Deze middelen aan het geweer zijn in de wet- en regelgeving niet zonder meer toegestaan. Met nadere motivatie bepalen wij, dat van de wettelijke verboden mag worden afgeweken. In dit geval bij uitzondering vanwege de gebleken noodzakelijkheid. Daarnaast is het voorhanden hebben van een geluiddemper alleen mogelijk met een verlof op grond van de Wet Wapens en Munitie en derhalve de Minister van Justitie bevoegd gezag.

5. Onnodig lijden voorkomen.

Bij aanrijdingen betrokken grote hoefdieren zijn niet altijd onmiddellijk dood, wel gewond. Daar zou via de politie vervoer door een op te roepen dierenambulance naar een dierenarts/opvang geregeld kunnen worden. Vanwege de daarbij optredende stress en gezien de vaak zware verwondingen leid vervoer naar een dierenarts en opvang alleen maar tot meer onnodig lijden. Voor zover een aangereden dier dat nog kan zal het wegkruipen in naast de weg gelegen terreinen en verkommeren.

Het direct na melding daarvan bij de politie kunnen inzetten van daartoe deskundige jachtaktehouders en geleiders met zweethonden overal en op elk tijdstip zal onnodig lijden van deze dieren beperken. Zonder aanwijzing kan het gebeuren, dat een ree, hert of wild zwijn meerdere etmalen, soms zelfs zichtbaar vanaf de weg onnodig zal lijden voordat maatregelen genomen kunnen worden om het dier te helpen.

Het toevoegen van middelen als de restlichtversterker, kunstlicht en geluiddemper bij gebruik van het geweer zorgt ervoor, dat het afschot in de schemering en 's-nachts beter vervult kan worden en vergroot de selectiviteit en de trefzekerheid van het schot.

Conclusie

Om onnodig lijden bij aanrijdingen te voorkomen is het wenselijk op elk gewenst tijdstip en locatie te kunnen optreden bij melding van een aanrijding waarbij grote hoefdieren zijn betrokken en te beschikken over deskundige uitvoerders met daarvoor toegeruste middelen. En een goede coördinatie tussen politie, jachtakte houders en zweethondengeleiders.

Conclusie toetsingscriteria

Op basis van de toetsingscriteria is er voldoende grond om de gevraagde ontheffing te verlenen uit oogpunt van verkeersveiligheid en om onnodig lijden van grote hoefdieren te voorkomen. Daarvoor is het noodzakelijk om bij aanrijdingen met deze dieren te allen tijde snel en efficiënt op te kunnen treden en daarmee af te wijken van de verboden om het geweer te gebruiken op zon- en feestdagen, in de bebouwde kom en aangrenzende terreinen, op gronden, die niet voldoen aan afmetingen jachtvelden, zowel overdags alsook 's-nachts met behulp van geweer en indien naar oordeel van de uitvoerder voor het specifieke geval noodzakelijke toevoeging van restlichtversterker, kunstlicht, geluiddemper en met zweethond en zonder toestemming van de grondgebruiker (wegbeheerders daarvan uitgezonderd).

III BESLUIT

GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND hebben besloten op grond van de Flora- en faunawet artikel 67;

Aan te wijzen:

jachtaktehouders en zweethondengeleiders, welke door tussenkomst van de samenwerkende Stichtingen Groennetwerk, Wildaanrijdingen Nederland, Zweethonden Nederland en Faunabeheereenheid Gelderland betrokken worden bij afhandeling van aanrijdingen met dieren. Van de gebruikers die de aanrijdingen afhandelen is een realtime lijst beschikbaar in www.boaregistratie.nl en van de gebruikers die nazoeken uitvoeren is een realtime lijst beschikbaar via www.zweethonden.nl;

om op wegen en aangrenzende terreinen in de bebouwde kom, op begraafplaatsen en in jachtvelden die niet aan de vereiste afmetingen voldoen gelegen binnen de provincie Gelderland;

met behulp van het geweer, in combinatie met restlichtversterker en/of kunstlicht en/of geluiddemper en/of jachtmes;

overdag en van zonsopkomst tot zonsopkomst en ook op zon- en feestdagen;

edelherten, damherten, wild zwijnen en reeën op te sporen, te bemachtigen en te doden;

in het belang van de openbare veiligheid evenals ter invulling van de zorgplicht;

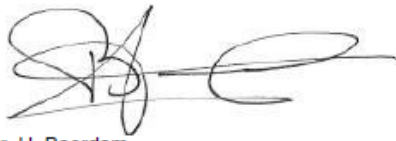
voor de periode van heden tot 5 jaar vanaf de besluitdatum.

en bepalen voorts:

- Alle voorwaarden, zoals genoemd in de werkwijzer van de Stichting Wildaanrijdingen Nederland, zijn bij de gebruikmaking van deze aanwijzing, onverkort van kracht. Deze voorwaarden maken onderdeel uit van het besluit. Elke wijziging daarvan dient derhalve ter kennisgeving aan de provincie te worden toegezonden.
- Ter uitvoering van deze aanwijzing gronden mogen worden betreden zonder voorafgaande toestemming van de grondgebruiker, de wegbeheerder daarvan uitgezonderd. Alvorens tot het betreden van gronden zonder toestemming van de grondgebruiker wordt overgegaan, wordt voor zover mogelijk en indien de situatie het toelaat (het welzijn van het dier is bepalend) de grondgebruiker van de voorgenomen actie op de hoogte gesteld. Het zelfde geldt bij gronden in beheer bij terreinbeherende organisaties. In de bebouwde kom is afstemming over individuele gevallen vooraf verplicht met politie en/of gemeente.

- Vervoer, bezit en handel van de bemachtigde dieren of delen daarvan is toegestaan mits voorzien van een een door de Stichting Wildaanrijdingen Nederland verstrekt uniek calamiteitenmerk. Gedode dieren danwel delen daarvan mogen in het veld worden achtergelaten.
- Alle acties die voortvloeien uit het gebruik van de aanwijzing worden binnen 24 uur digitaal gemeld via www.boaregistratie.nl. Dit betreft ook de aanrijdingen waarbij geen dier is aangetroffen. De ingevoerde gegevens moeten tevens beschikbaar zijn in het faunaregistratiesysteem van de FBE Gelderland zodat de Fbe hiervan in haar inhoudelijke jaarrapportage over grofwild inhoudelijk verslag kan doen. In aanvulling op de inhoudelijke verslaglegging door de FBE Gelderland dienen de stichtingen Groennetwerk, Wildaanrijdingen Nederland en Zweethonden Nederland jaarlijks te rapporteren over de effectiviteit van de genomen maatregelen.
- Elke gebruiker is verplicht zondig en desgevraagd mee te werken aan monitoringsonderzoek betreffende ziekten en te handelen volgens aanwijzingen daartoe door de DWHC.

Namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

mr. H. Boerdam
teammanager Vergunningverlening

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van dit besluit hiertegen een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift dient te worden gezonden aan Gedeputeerde Staten, secretariaat Commissie van Advies voor Bezwaarschriften en Klachten, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem. Op envelop en brief duidelijk "bezwaarschrift" vermelden.

Degene die een bezwaarschrift heeft ingediend, kan bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen. Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid dat verzoek digitaal in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl. Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland, telefoonnummer (026) 359 20 00 of op www.rechtspraak.nl

Informatie over de bezwarenprocedure en de mogelijkheid van mediation is te vinden op de website van de provincie Gelderland (www.gelderland.nl). U kunt die informatie, vervat in de brochure "Niet eens met een besluit van de provincie Gelderland? Bezwaarschrift of mediation", ook opvragen bij het Provincieloket via telefoonnummer (026) 359 99 99.